

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

22.12.2017 № 04-41/13

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
про результати державного фінансового аудиту
виконання Програми розвитку туризму в
м. Чернівцях за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 року

м. Чернівці, 2017

Вступ	3
I. Структура аудиту	
1.1. Мета аудиту	
1.2. Об'єкт аудиту	
1.3. Учасники аудиту	
1.4. Період дослідження	
1.5. Методи та організація аудиту	
II. Опис об'єкту аудиту	
2.1. Система фінансування програми	
2.2. Аналіз результативних показників	
III. Результати аудиторського дослідження	
IV. Висновки	
V. Пропозиції	
IV. Джерела інформації	

У цьому звіті представлено результати державного фінансового аудиту виконання Програми розвитку туризму в м. Чернівцях за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 року.

Дослідження проведено у жовтні – грудні 2017 року на виконання Плану заходів державного фінансового контролю Західного офісу Держаудитслужби України на III квартал 2017 року у відповідності до статті 113 Бюджетного кодексу України, Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними підрозділами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 року № 1017 та Методичних рекомендацій щодо проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, затверджених наказом ГоловокРУ України від 15.12.2005 року № 444.

Звіт призначений для керівництва та спеціалістів Чернівецької міської ради, інших зацікавлених установ і організацій, причетних до формування, розподілу та використання бюджетних коштів, спрямованих на розвиток туризму м. Чернівці, а також здійснення контролю за цільовим та ефективним їх використанням.

Аудиторський звіт підготовлено Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області.

**©Управління Західного офісу Держаудитслужби
в Чернівецькій області.
Матеріал офіційний.
При використанні посилання
на Державну аудиторську службу України
обов'язкове.**

ВСТУП

Туризм безпосередньо або опосередковано, через туристське споживання, здійснює стимулюючий вплив на розвиток таких видів економічної діяльності, як транспорт, готелі та ресторани, роздрібна торгівля, харчова промисловість, будівництво, зв'язок, страхування, фінансове посередництво, діяльність у сфері відпочинку і розваг, культури та спорту тощо; стимулює пожвавлення місцевої економіки та створення додаткових постійних та сезонних робочих місць. Туристське споживання активно підтримує існування та розвиток народних ремесел, національної культурної спадщини залучення громадян до пізнання багатой природної та історико-культурної спадщини краю, збереження екологічної рівноваги.

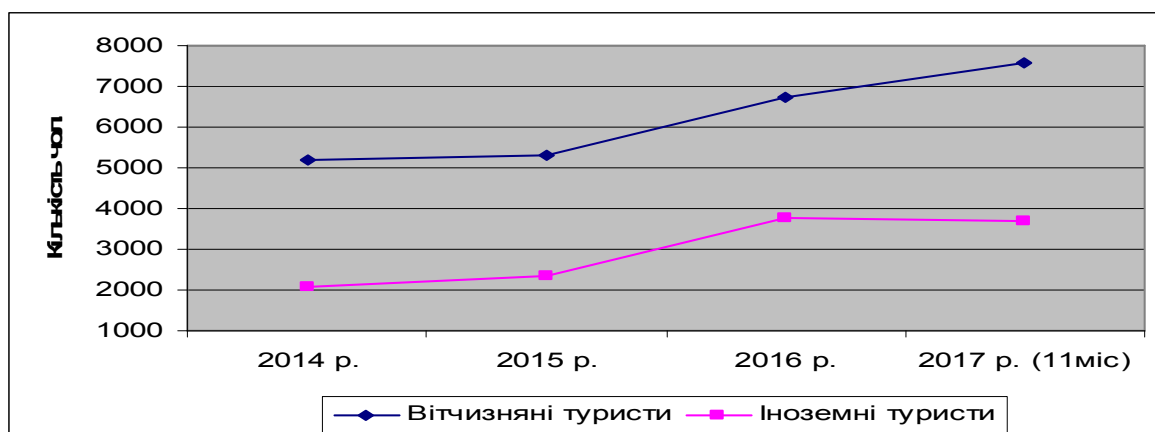
Станом на 01.01.2014 року в м. Чернівцях було зареєстровано 123 суб'єкти туристичної діяльності, у тому числі 33 туроператори-ліцензіати та 90 турагентів. [1]¹

Сприятливі природно-кліматичні умови, вигідне прикордонне розташування, рекреаційні та лікувальні можливості області, попит на відпочинок і оздоровлення зумовлюють збільшення числа туристів. Так, розрахункова кількість туристів, що відвідали місто у 2014 році склала 260,5 тис. чол., у 2015 році – 277,7 тис. чол., у 2016 році – 414,0 тис. чоловік.

Згідно інформації туристично-інформаційного центру Чернівецької міської ради (надалі ТІЦ) обсяг туристів, що відвідали ТІЦ також щорічно зростає. У 2014 році - 7278 туристів, з яких 5208 – вітчизняні та 2070 – іноземні. У 2015 році – 7653, з яких 5304 вітчизняні та 2349 – іноземні. У 2016 році – 10489, з яких 6726 – вітчизняні та 3763 – іноземні та протягом січня-листопада 2017 року – 11300, з яких 7595 вітчизняні та 3705 – іноземні. [2]

Діаграма 1

Динаміка відвідування ТІЦ туристами протягом 2014-2016 років та 11 місяців 2017 року

¹ Тут і надалі посилання на джерело інформації

Також щорічно зростає обсяг туристичних послуг, який у 2014 році складав 686,0 млн. грн., що на 82,8 млн. грн. більше, ніж у 2013 році, у 2015 році – 824,0 млн. грн., що на 138,0 млн. грн. більше 2015 року, у 2016 році - 863,4 млн. грн., що на 39,4 млн. грн. більше попереднього року.

Особливістю рекреаційного потенціалу міста Чернівці є те, що саме на його території сконцентровані найбільш цікаві об'єкти екскурсійного огляду усєї області. Головну увагу привертає Старе місто, тобто центральна частина. Тут виділяється архітектурний ансамбль Чернівецького національного університету, музично-драматичний театр ім. О.Кобилянської, Палац текстильників, приміщення міської ради та облдержадміністрації, собор Святого Духа та костюл «Серце Ісуса», церква св.Параскеви, римокатолицький храм, будівлі залізничного вокзалу та поштамту і багато інших, не менш цікавих прикладів таланту буковинських, австрійських, румунських майстрів. Окрім того, в місті діє велика кількість музеїв та меморіальних місць, пов'язаних із життям і творчістю видатних людей Буковини та Західної Європи.

Особливістю області в цілому є її зручне та вигідне географічно-транспортне положення, оскільки для України Буковина є воротами до країн Південно-Східної Європи. Через регіон проходять важливі автомобільні та залізничні шляхи як державного, так і міжнародного значення. Туристи, які рухаються транзитом, досить часто зупиняються в Чернівцях для отримання різноманітних послуг – харчування, короткочасного проживання, оглядових екскурсій і т.д.

Таким чином, створення конкурентоспроможного на національному та міжнародному ринку туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби мешканців області та її гостей сприятиме:

- забезпеченню на цій основі комплексного розвитку регіону;
- підвищенню зайнятості населення, за умови збереження екологічної рівноваги та історико-культурної спадщини;
- здійсненню заходів, спрямованих на розвиток туристичної галузі;
- забезпеченню умов для повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності;
- залучення інвестицій;
- створенню інфраструктури туризму.

Розділ I. СТРУКТУРА АУДИТУ

1.1 Мета аудиту

Оцінити ефективність використання коштів Чернівецького міського бюджету на фінансову підтримку розвитку туризму; визначити причини, що знижують ефективність використання бюджетних коштів та надати пропозиції щодо підвищення ефективності їх використання.

1.2 Об'єкт аудиту: Програми розвитку туризму в м. Чернівцях за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 року.

1.3 Учасники аудиту:

- управління західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області;
- Чернівецька міська рада.

1.4 Період дослідження: 2014-2016 роки, 9 місяців 2017 року.

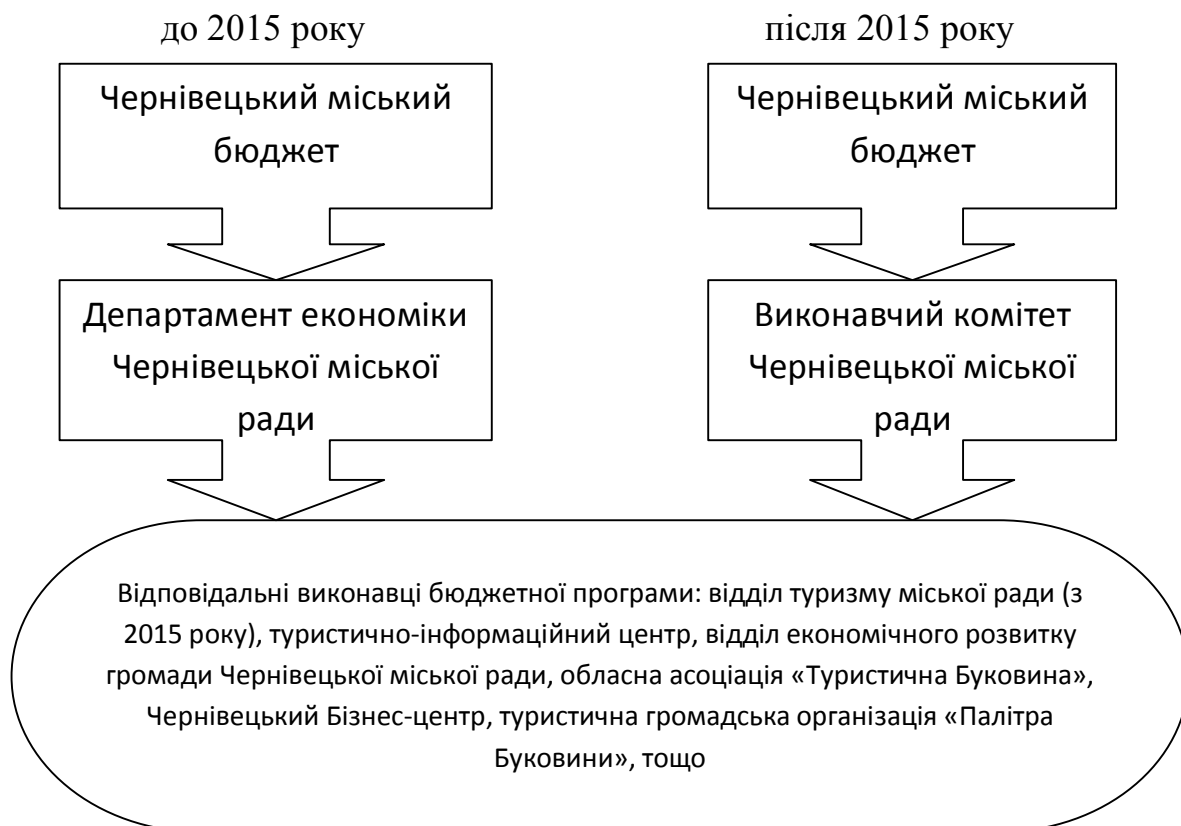
1.5 Методи аудиту

В ході аудиторського дослідження проаналізовані законодавчі та нормативні акти з питань фінансової підтримки розвитку туризму, дані статистичної і фінансової звітності, бухгалтерського обліку, результати інтерв'ювання й анкетування вітчизняних та іноземних туристів.

Розділ 2. ОПИС ОБ'ЄКТУ АУДИТУ

2.1. Система фінансування програми.

Схема фінансового забезпечення виконання заходів програми розвитку туризму

2.2. Аналіз результативних показників.

Для проведення аналізу виконання програм розвитку туризму м.Чернівці результативні показники виконання бюджетних програм взято із паспортів бюджетних програм бюджету м.Чернівці на відповідний рік та звітів про їх виконання.

1. Показники затрат

Показники затрат характеризуються обсягами передбачених бюджетних асигнувань та фактично використаних коштів, спрямованих на програму розвитку туризму у відповідних роках.

Таблиця 1. Дані щодо фінансування заходів програми розвитку туризму м.Чернівці у 2014-2016 роках та протягом 9 місяців 2017 року.

тис. грн.

	Показники	2014	2015	2016	2017
Видатки на виконання заходів	План	165	133	165	1419
	План з уточненням	3	212	1080	
	Факт	109,9	200,1	874	
	% виконання	66,6	94,4	80,9	
Видатки на виготовл. продукції	План				336
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
Видатки на придбання обладнання	План				20
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				

На виконання заходів програм розвитку туризму м.Чернівці протягом 2014-2016 років було заплановано виділити (враховуючи уточнення) 1457,0 тис. грн., з яких у 2014 році – 165,0 тис. грн., у 2015 році – 212,0 тис. грн. та у 2016 році – 1080 тис. гривень. На 2017 рік було заплановано виділити 1419,0 тис. гривень.

Фактичне виконання показника витрат склало протягом 2014-2016 років відповідно 66,6, 94,4 та 80,9 відсотків, або фактично було виділено з міського бюджету 109,9, 200,1 та 874,0 тис. гривень. Тобто, показник витрат щорічно не виконувався.

2. Показники продукту

Показники продукту, обрані для дослідження наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 Показники продукту

	Показники	2014	2015	2016	9 міс 2017
К-ть заходів	План		8	18	36
	План з уточненням		8	23	
	Факт		8	19	
	% виконання		100	82,6	
К-ть виготовл. продукції	План				3900
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
К-ть придбаного обладнання	План				2
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
К-ть туристів, що відвідали ТП	План				2
	План з уточненням				
	Факт	7278	7653	10489	9593
	% виконання				

Заплановані показники продукту, згідно інформації відображеної у звітах про виконання паспортів бюджетних програм, у 2015 році виконано на 100 відсотків та у 2016 році на 82,6 відсотка.

При цьому, обсяг кількості туристів, які відвідали туристично-інформаційний центр міської ради, щороку зростає, що також свідчить про позитивну динаміку розвитку туризму міста.

3. Показники ефективності

Показники ефективності, обрані для дослідження, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 Показники ефективності

	Показники	2014	2015	2016	9 міс 2017
Витрати на 1 захід	План		9,8	9,2	39,4
	План з уточненням	3	9,8	47,0	
	Факт		9	46	
	% виконання		91,8	98	

Витрати на виготовл. одиниці продукції	План				0,09
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
Витрати на придбання одиниці обладнання	План				10
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				

Показники ефективності протягом 2015-2016 років недовиконувались на 8,2 та 2,0 відсотка відповідно. Проте, враховуючи, що за показник ефективності обрано витрати на проведення одного заходу – зазначене недосягнення стовідсоткового рівня є позитивним. Однак, враховуючи тенденцію його росту до 100 відсотків, зазначеному показнику необхідно приділити увагу, оскільки можливе перевищення запланованих витрат на один захід, та при умові сталої суми асигнувань, відповідне недовиконання кількісних показників.

4. Показники якості

Показники якості, обрані для дослідження наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 Показники якості

	Показники	2014	2015	2016	9 міс 2017
Темп зростання витрат на 1 захід порівняно з попер. роком (%)	План		337,9	101	66
	План з уточненням		337,9	398,4	
	Факт		310,3	511,1	
	% виконання		91,8	128,3	
Динаміка к-ті проведених заходів порівняно з попер. роком (%)	План				100
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
Динаміка к-ті виготовл. продукції порівняно з попер. роком	План				100
	План з уточненням				
	Факт				

Питома вага к-ті придбаного обл-ня до необхідного (%)	% виконання				
	План				100
	План з уточненням				
	Факт				
	% виконання				
Зростання к-ті туристів до попереднього року (%)	План				5
	План з уточненням				
	Факт	37	5,2	37,1	13,1
	% виконання				

Аналізом виконання показників якості відображених у звітах про виконання бюджетних програм встановлено, що у 2015 році показник «Темп зростання витрат на 1 захід порівняно з попереднім роком (%)» виконано на 91,8 відсотка. Проте, у 2016 році, незважаючи на уточнення вказаного показника в сторону збільшення з 101,0 до 398,4 відсотка, перевиконання склало 28,3 відсотка.

При цьому, позитивною тенденцією є щорічне зростання кількості туристів у порівнянні з попереднім роком.

Висновок щодо оцінки показників

Протягом досліджуваного періоду показники витрат стовідсотково не було виконано у жодному році. Найближче до ста відсотків показник витрат було виконано у 2015 році, який склав 94,4 відсотка.

Заплановані показники продукту, згідно інформації відображеної у звітах про виконання паспортів бюджетних програм, у 2015 році виконано на 100 відсотків та у 2016 році на 82,6 відсотка.

Показники ефективності протягом 2015-2016 років недовиконувались на 8,2 та 2,0 відсотка відповідно. Проте, враховуючи, що за показник ефективності обрано витрати на проведення одного заходу – зазначене недосягнення стовідсоткового рівня є позитивним. Однак, враховуючи тенденцію його росту до 100 відсотків, зазначеному показнику необхідно приділити увагу, оскільки можливе перевищення запланованих витрат на один захід, та при умові сталої суми асигнувань, відповідне недовиконання кількості показників.

Аналізом виконання показників якості відображених у звітах про виконання бюджетних програм встановлено, що у 2015 році показник «Темп зростання витрат на 1 захід порівняно з попереднім роком (%)» виконано на 91,8 відсотка. Проте, у 2016 році, незважаючи на уточнення вказаного показника в сторону збільшення з 101,0 до 398,4 відсотка, перевиконання склало 28,3 відсотка.

При цьому, позитивною тенденцією є щорічне зростання кількості туристів у порівнянні з попереднім роком.

Таким чином проблемою аудиту є:

1. Які чинники перешкоджають підвищенню ефективності виконання програми розвитку туризму?

Розділ III. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

ГІПОТЕЗА 1. Невизначеність у програмах розвитку туризму конкретних результативних показників, які необхідно досягнути при їх виконанні, не орієнтує виконавців зазначених програм на досягнення мети програм та не дозволяє провести аналіз їх виконання.

У досліджуваному періоді у м.Чернівцях діяла програма розвитку туризму на 2013-2016 роки, затверджена рішенням сесії Чернівецької міської ради VI скликання від 28.03.2013 року №793 та програма розвитку туризму в місті Чернівцях на 2017-2020 роки, затверджена рішенням сесії Чернівецької міської ради VII скликання від 12.01.2017 року №531 (далі Програма).[3,4]

Зазначені програми розвитку туризму в місті Чернівцях розроблені відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про туризм», Інтегрованої концепції розвитку середмістя Чернівців та інших нормативно-правових актів, що регулюють розвиток туризму в Україні. [5,6]

Програми було розроблено робочими групами утвореними відповідно до Розпоряджень Чернівецького міського голови від 03.01.2013 року №03-р та від 09.08.2016 року №387-р.

Наказом Міністерства економіки України від 04.12.2006р. N 367 затверджено «Методичні рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання», відповідно на рівні області, Чернівецькою обласною радою рішенням VI сесії V скликання від 03.08.2006 року №80-6/06 затверджено «Порядок формування, фінансування та моніторингу виконання регіональних (комплексних) програм» та

рекомендовано районним, Чернівецькій та Новодністровській міським радам затвердити аналогічний порядок на місцях. Проте, Чернівецькою міською радою такого порядку не розроблено та не затверджено. [7,8]

Аналізуючи якість формування Програм у відповідності до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затверджених наказом Міністерства економіки України від 04.12.2006р. N 367 (далі - Методичні рекомендації) зазначимо наступне.

Вказані вище Програми мають ідентичну одна одній структуру будови, яка в цілому відповідає вимогам передбаченим п.2.2 розділу II Методичних рекомендацій, за окремими винятками.

Так, всупереч Методичним рекомендаціям, у Програмах відсутній розділ «Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма», який повинен містити чітко сформульоване визначення проблеми та обов'язкове обґрунтування щодо віднесення її до найважливіших із використанням офіційних статистичних даних не менше ніж за 5 останніх років (із посиланням на джерела інформації), обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, а також необхідності фінансування за рахунок коштів місцевого бюджету. Визначення проблеми є основою для формулювання мети та всіх інших розділів програми.

Зазначимо, що розділ III Програми «Стан розвитку туризму в місті Чернівцях» (окремого розділу не передбачено Методичними рекомендаціями) містить детальну характеристику розвитку туризму в місті, проте у ньому також відсутній опис проблем у вказаній галузі, а відображено тільки позитивну тенденцію розвитку туризму міста, тобто, відсутні чітко визначені проблемні напрямки та конкретні обґрунтування шляхів і засобів їх розв'язання. При цьому, для проведення аналізу використано показники розвитку в місті за остання 3 роки, а не 5, як передбачено Методичними рекомендаціями.

Крім цього, в програмі відсутні результативні (кількісні та якісні) показники її виконання. Зазначені показники дають можливість охарактеризувати результати виконання програми та підтверджуються формами державних статистичних спостережень, бухгалтерською та іншою звітністю і на підставі яких здійснюється оцінка ефективності використання коштів місцевих бюджетів на виконання програми, аналіз досягнутих результатів та витрат.

Система показників за якими комплексно і всебічно можна здійснювати оцінку її виконання використовується для відстеження динаміки процесів та оцінки кількісних змін. Результативні показники наводяться диференційовано з розбивкою за роками.

Результативні показники поділяються на такі показники: витрат, продукту, ефективності та якості.

Також, незважаючи на те, що у програмі передбачено чіткі заходи з її реалізації, в Програмі відсутня інформація щодо очікуваного результату від виконання кожного заходу, що унеможлиблює оцінку ефективності його проведення.

Так, наприклад, п.1.1 заходів Програм передбачено *розробку та виготовлення презентаційних і інформаційних матеріалів про м. Чернівці*, проте не визначено очікуваної їх кількості, яка необхідна для виконання програми. Пунктом 1.2. передбачено *придбання, розробку та виготовлення сувенірної продукції про місто Чернівці*, однак також не вказано її кількості. Пунктом 3.2. передбачено удосконалення існуючих, впровадження нових тематичних екскурсій та туристичних маршрутів, проте в описі проблеми на розв'язання якої направлена програма не вказано існування тематичних екскурсій та не передбачено кількість екскурсій які додатково планується розробити.

Також зазначимо, що фінансування на виконання програм розвитку туризму у досліджуваному періоді здійснювалось за КПКВК 0317450 «Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва», КПКВК 139180 «Цільові фонди, утворені органами місцевого самоврядування» та КПКВК 0317500 «Інші заходи, пов'язані з економічною діяльністю». [9]

Щодо контролю за виконанням програми зазначимо, що у Програмі передбачено систему контролю за її виконанням, проте аналіз річних звітів відділу туризму засвідчив відсутність у них аналізу кількісних даних на початок дії Програми із кількісними даними, які досягнуті по мірі виконання заходів Програми, що унеможлиблює проведення порівняльного аналізу із кількісними даними на початок її дії, тобто, досягнення ефекту від виконання заходів Програми.

Таким чином, не визначення в програмі обґрунтованих кількісних даних щодо проблем, на розв'язання яких вона спрямована, показників продукту, ефективності, якості та звітування про виконання програми з наведенням аналізу даних на початок дії програми і досягнутих змін (ефекту від виконання заходів програми) не дозволяє надати оцінку ефективності використання бюджетних коштів направлених на виконання заходів передбачених програмою.

ГІПОТЕЗА 2. Недостатня робота з окремих напрямків популяризації туризму у м.Чернівці, не дозволяє в повній мірі виконувати завдання програми.

Програмою розвитку туризму в місті Чернівцях на 2013-2016 роки у 2014 та 2015 роках було передбачено проведення 48 заходів, з яких 18 заходів потребували використання коштів на виконання програми, 14 заходів передбачалось виконати за рахунок коштів в межах кошторисів виконавців (відділ у справах сім'ї та молоді міської ради, управління фізичної культури та спорту міської ради, департамент житлово-комунального господарства, тощо) і кошти інвесторів, суб'єктів господарювання та 16 заходів, які не потребували вкладення коштів. Рішенням II сесії VII скликання Чернівецької міської ради від 24.12.2015 №55 внесено зміни до Програми розвитку туризму в місті Чернівцях згідно з якими було передбачено виконання 47 заходів, з яких 13 потребували виділення коштів в рамках програми, 9 передбачалось виконати за рахунок коштів в межах кошторисів виконавців і інвесторів та 25 не потребували вкладень. [10]

Програмою розвитку туризму в місті Чернівцях на 2017-2020 роки на 2017 рік було передбачено виконання 33 заходів, з яких 19 потребували виділення коштів в рамках програми, 10 – заходи, які планується виконати за рахунок коштів в межах кошторисів виконавців і інвесторів та 4 заходи не потребують вкладення коштів.

Фактично, протягом 2014-2016 років та 9 місяців 2017 року виділення коштів у рамках програми проведено на виконання, відповідно 8, 6, 8 та 6 заходів.

Щодо спрямування коштів за напрямками зазначимо, що у 2014 та 2015 роках найбільше коштів, відповідно 50,3 та 43,6 % спрямовувалось на *розробку та виготовлення презентаційних і інформаційних матеріалів про місто Чернівці, у тому числі з використанням символіки ЮНЕСКО (відеоматеріали, буклети, карти, путівники, календарі, пакети, поштові листівки плакати, банери та ін.),* 22,3 та 39,3 % коштів спрямовано відповідно на *забезпечення участі міста у міжнародних, національних та регіональних спеціалізованих туристичних виставках, форумах тощо,* та 10 і 7 % коштів використано на *проведення щотижневих безкоштовних недільних екскурсій.* Тобто на проведення зазначених заходів сумарно використано відповідно 82,6 та 89,9 % коштів загальної суми асигнувань.

У 2016 році на проведення заходів з *виготовлення презентаційних матеріалів про місто Чернівці та прийняття участі у виставках* використано відповідно 23,2 та 29,6% загальної суми коштів використаних по програмі,

проте у сумовому виразі обсяг виділених коштів на проведення вказаних заходів у 2016 році у порівнянні з 2015 роком зріс відповідно у 2,3 та 2,9 раза.

Серед інших заходів, на які у 2016 році було використано кошти, можна виділити спрямування коштів на організацію та участь у конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах з питань розвитку туризму - 15,0 % суми фінансування та проведення Фольклорно-етнографічного фестивалю Маланок (Маланка-фест)-2016, на який направлено 10,2 відсотків коштів.

На проведення щотижневих безкоштовних недільних екскурсій використано 30,0 тис. грн., або 3,5 % загальної суми коштів, проте вказана сума удвічі більша від видатків 2015 року на аналогічний захід.

Протягом 9 місяців 2017 року, аналогічно до попередніх років, найбільшу частку коштів використано на *виготовлення презентаційних матеріалів та представлення м. Чернівці на туристичних виставках*, відповідно 44,2 та 30,4 % коштів виділених на виконання програми у вказаному періоді. На *проведення рекламних кампаній та прес-турів, промо-турів* використано 10,1 % загальної суми фінансування та 4,7 % використано на *проведення щотижневих безкоштовних недільних екскурсій*.

При цьому зазначимо, що щорічні звіти про виконання програми туризму відображають загальний стан розвитку туризму у місті Чернівцях та напрямки використання коштів виділених на виконання програми, а про виконання заходів, які планувалось виконувати за рахунок коштів в межах кошторисів виконавців та коштів інвесторів у звітах не зазначено.

В сумі виготовлення презентаційних матеріалів протягом 2016 – 2017 років для популяризації бренду міста, забезпечення промоції та підвищення пізнаваності м. Чернівців на внутрішньому і міжнародних туристичних ринках було відзнято ряд відеороликів на що використано коштів програми в сумі 85,1 тис. гривень.

Так, для популяризації найбільш відомого у регіоні Фольклорно-етнографічного фестивалю Маланок (Маланка-фест), у 2016р Піар компанією Брендда було створено відеоролик вартістю 5,0 тис. грн. та студією «Star Studio» було знято повноцінний документальний фільм «Маланка. Культура народу» вартістю 28,0 тис. гривень.

Крім цього, до святкування дня міста у 2016 році було відзнято два відеоролики під загальною назвою «День міста» тривалістю 56 секунд та 3 хвилини 14 секунд.

Також, у 2017 році під час проведення традиційного Петрівського ярмарку, було створено два відеоролики під спільною назвою «Петрівський ярмарок» тривалістю 1 хвилини 5 секунд та 4 хвилини 7 секунд.

Проте, зазначені відеоролики та фільми у вільному доступі у мережі Інтернет відсутні, що не сприяє їх якнайшвидшому розповсюдженню серед потенційних відвідувачів міста.

Щодо проведення щотижневих безкоштовних недільних екскурсій зазначимо, що на сайті міської ради відсутня інформація про їх проведення, як на головній сторінці так і у розділі «інформація для туристів». [11]

Згідно пояснень начальника відділу туризму міської ради вказані екскурсії проводяться щонеділі та розпочинаються о 11,45 біля Чернівецької міської ради, і інформація щодо їх проведення була у вигляді банера на головній сторінці сайту міської ради.

Також зазначимо, що рух у напрямку використання сучасних інформаційних технологій, здатен піднести розвиток вітчизняної туристичної індустрії на новий якісний рівень.

З метою забезпечення туристичного розвитку регіону, між Чернівецькою міською радою та Громадською організацією «Бізнес-центр» було укладено договір про співробітництво (партнерство) №4347-юр від 18.12.2012р. Згідно з яким, з метою реалізації проекту MIS ETC код 786 «Breaking the borders: mountain tourism development»/«Долаючи кордони: розвиток гірського туризму», що фінансується Європейським Союзом в рамках спільної операційної програми «Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007-2013», для зростання рівня інтерактивності Чернівців, було встановлено електронні інформаційні кіоски. [12]

Електронний сенсорний туристично-інформаційний кіоск являє собою автоматизований комплекс, який використовується для надання користувачам довідкової інформації щодо туристичної інфраструктури м. Чернівці та в цілому Буковини і прилеглих туристичних регіонів.

Кіоски з сенсорними екранами дозволяють поліпшити якість обслуговування туристів. Дані пристрої є відмінним рішенням для розвитку туристичної інфраструктури, що дозволяє підвищити ефективність надання туристичних послуг і покращити імідж міста, зокрема для іноземних туристів.

В ході проведення аудиту було проведено огляд (обстеження) електронних сенсорних туристично-інформаційних кіосків, які згідно наведеного вище договору розміщені в приміщеннях комунальної власності територіальної громади м. Чернівці.

В ході обстеження встановлено, що із передбачених у договорі 5 інформаційних кіосків 2 відсутні за адресами вказаними в договорі (вул. Головна, 16 та вул. Університетська, 10) Один з яких, згідно пояснення начальника відділу туризму знаходиться у Туристично-інформаційному центрі міської ради (Центральна площа,1) та інший – у Центрі надання адміністративних послуг міської ради за адресою Героїв Майдану, 7.

З решти (трьох) електронних сенсорних туристично-інформаційних кіосків тільки один підключено до мережі живлення, який розміщено у приміщенні міської ради. (Акт обстеження у додатку №1 до звіту)

Встановлення електронних сенсорних туристично-інформаційних кіосків в об'єктах туристичної інфраструктури м.Чернівців було передбачено Програмою розвитку туризму на 2013-2016 роки. Програмою розвитку туризму на 2017-2020 роки передбачено наповнення та оновлення електронних сенсорних туристично-інформаційних кіосків (боксів), проте згідно договору зазначеного вище наповнення та оновлення кіосків належить до обов'язків Громадської організації «Бізнес-центр».

Згідно інформації Громадської організації «Бізнес-центр» зазначені вище туристично-інформаційні кіоски знаходяться на обліку у вказаній організації. [13]

Отже, недостатня робота в частині рекламування безкоштовних щотижневих недільних екскурсій, ефективного використання сенсорних туристично-інформаційних кіосків (боксів) та розповсюдження відеопродукції у мережі Інтернет не розкриває туристам, що відвідують (планують відвідати) м. Чернівці в повній мірі туристичний потенціал міста.

Крім цього, не приділяється належна увага виконанню програми в частині виконання заходів, які фінансуються інвесторами та за рахунок коштів передбачених в кошторисах виконавців.

ГІПОТЕЗА 3. Дублювання функцій підрозділів міської ради та недостатній рівень контролю за діяльністю туристично-інформаційного центру міської ради не сприяє пришвидшенню розвитку туризму у м.Чернівцях.

Аналізом Положень про структурні підрозділи Чернівецької міської ради встановлено, що координація туристичної діяльності, реалізація державної політики в галузі туризму та розвитку туристичної індустрії на території міста забезпечується відділом туризму Чернівецької міської ради, який підконтрольний та підзвітний Чернівецькій міській раді, підпорядкований виконавчому комітету Чернівецької міської ради та Чернівецькому міському голові і не має статусу юридичної особи.

Крім цього, відповідно до Положення про відділ економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради, до завдань вказаного відділу відноситься *створення сприятливих організаційних умов для розвитку внутрішнього, міжнародного та іноземного туризму, удосконалення екскурсійної діяльності в місті, розвитку туристичної інфраструктури та покращення фахового рівня працівників туристичної галузі, підвищення іміджу*

міста на туристичному ринку України. При цьому, аналогічне завдання передбачено і у положенні про відділ туризму Чернівецької міської ради. [14,15]

Також до функцій відділу економічного розвитку громади віднесено організацію, проведення семінарів, конференцій, тренінгів, конкурсів та інших організаційних заходів, спрямованих на підвищення знань, обміну досвідом роботи в напрямках розвитку туризму та до функцій відділу відноситься організація та удосконалення роботи Туристично-інформаційного Центру міської ради.

Фактично, Туристично-інформаційний центр міської ради знаходиться в приміщенні міської ради, входить до складу відділу економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради та є основною сполучною ланкою між усіма групами інтересів: учасниками туристичної інфраструктури, міською владою, громадою та відвідувачами міста.

Згідно штатних розписів, затверджених Чернівецьким міським головою, відділ туризму складається з двох головних спеціалістів та начальника відділу, а відділ економічного розвитку громади з начальника відділу та шести фахівців два з яких забезпечують функціонування Туристично-інформаційного центру (надалі ТІЦ). [16]

Спрямування роботи на розвиток туристичної сфери міста детально виписано у відповідних посадових інструкціях фахівців ТІЦ.

Туристично-інформаційним центром міста забезпечується надання комплексної інформації про інфраструктуру та сервіс туристичної галузі міста Чернівці. Крім цього, фахівцями центру з метою аналізу вподобань туристів, що відвідують м.Чернівці, проводиться анкетування туристів, що відвідують туристично-інформаційний центр.

При цьому, до функцій відділу туризму міської ради віднесено координацію діяльності туристично-інформаційного центру Чернівецької міської ради.

Інформація щодо кількості туристів, які відвідали м.Чернівці та відображена у звітності відділу туризму отримується від ТІЦ через відділ економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради.

Так, згідно інформації відділу туризму міської ради (ТІЦ) центр у 2014-2016 роках та протягом 11 місяців 2017 року відвідали 36720 туристів, з яких 7,3 тис. осіб у 2014 році, 7,65 тис. осіб у 2015 році, 10,5 тис. осіб у 2016 році та 11,3 тис. осіб протягом 11 місяців 2017 року. [17]

Наприклад, за інформацією відділу туризму, у 2015 році центром надано інформацію про 7653 туристів, з яких вітчизняних туристів – 5304 або 69%, іноземних – 2349 або 31%. Порівняно з 2014 роком кількість іноземних

відвідувачів збільшилася на 279 осіб, кількість вітчизняних туристів збільшилася на 94 особи, всього збільшення становить 105 відсотків.

Серед вітчизняних туристів переважають туристи з Києва – 31%, з міст Західної України – 27 %, Півдня та Сходу України – 22%, Центру країни – 20 відсотків.

Серед іноземних туристів, найбільшу питому вагу склали туристи з Польщі та Румунії, Німеччини та Австрії, Росії та Білорусії. Також були представники з США, Канади, Австралії, Шотландії, Японії та Китаю.

За мотивами відвідувань більша частка внутрішніх та іноземних туристів (в межах від 60,0 до 86,0% відповідно) відвідали Чернівці з метою проведення дозвілля та відпочинку. Найбільш відвідуваними туристами залишаються пам'ятки архітектури історичного центру Чернівців, у тому числі об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО - колишня Резиденція Митрополитів Буковини та Далмації. Так, упродовж 2015 року об'єкт ЮНЕСКО відвідало 67,7 тис. туристів, що на 13,2 тис. осіб або 24,2%, більше проти показника 2014 року.

Однак, аналізом анкет наданих ТІЦ на підставі яких формувалась звітність про відвідування туристами встановлено, що впродовж досліджуваного періоду з місяця в місяць відбувається систематизоване копіювання (перенос) даних, цілими блоками, конкретна інформація відслідковується у кожному періоді перевірки з травня 2016 по вересень 2017 року.

Так, наприклад, з травня 2016 по червень 2017 року кожного місяця відображено інформацію щодо проведеного анкетування 1 туриста з Івано-Франківської області, який планував перебувати у м.Чернівці 5-6 днів для зустрічі з родиною. Інформацію про туристичний потенціал Чернівці він отримав від родини та путівника і при анкетуванні залишив позитивні відгуки про місто та про ТІЦ.

При цьому, аналогічну інформацію у травні 2016 року було наведено двічі. В червні 2016 року повністю аналогічну інформацію наведено п'ять разів та змінивши тільки кількість проанкетованих осіб на 9 та 15 осіб ще двічі.

В липні 2016 року - 3 рази по 1 туристу, 2 рази по 9 туристів.

В серпні 2016 року - 2 рази по 1 туристу, 2 рази по 9 туристів, 2 рази по 11 туристів.

Також, згідно інформації ТІЦ у липні та серпні 2017 року центр відвідало відповідно 1040 та 1042 туристи. Аналізом звітів за вказані місяці встановлено, що вони є повністю ідентичними за винятком першого рядка звіту у якому вказано, що у липні з Вінницької області центр відвідало двоє туристів, а у серпні четверо.

Крім цього, встановлено непоодинокі випадки, коли у одному місяці цілі частини звіту є ідентичними. Наприклад, у звіті за травень 2016 року двічі відображено інформацію про відвідування 59 туристами міста Чернівці. При цьому повністю збережено черговість рядків, які повторюються.

В загальному, враховуючи тільки повну ідентичність послідовно розташованих рядків, можна стверджувати про не проведення анкетування щонайменше **1457** туристів у 2016 році та **3609** туристів протягом січня-вересня 2017 року. (Дані щодо дублювання кількості туристів у звітах ТІЦ у додатку №2 до звіту)

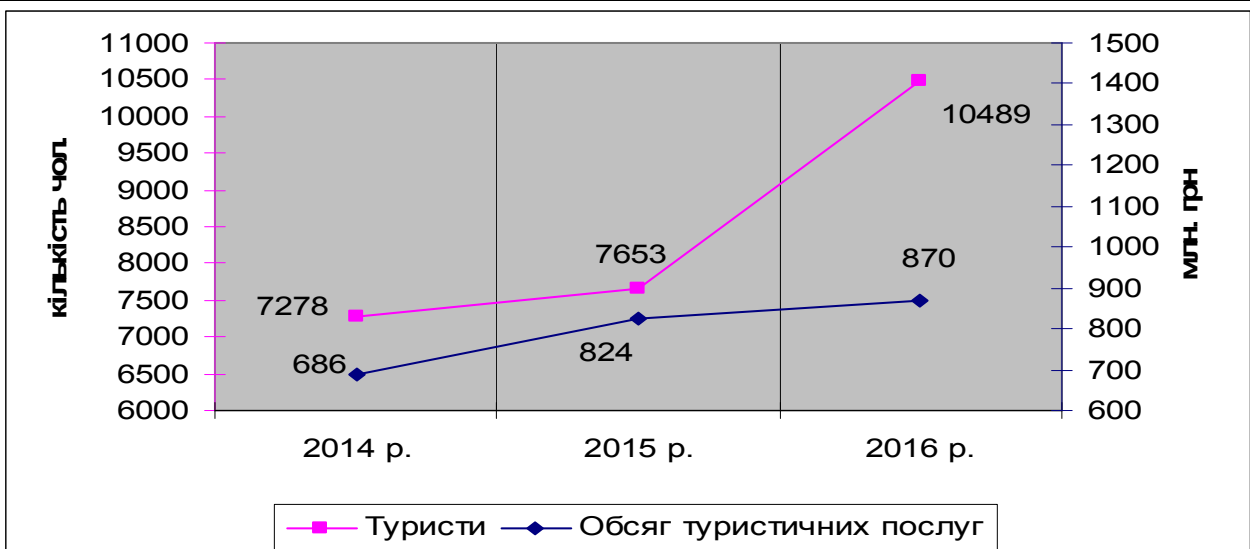
При цьому, не враховано випадки коли, повністю співпадають цілі блоки даних крім крайньої правої колонки «кількість туристів». Наприклад, порівнянням серпня та вересня 2016 року встановлено розбіжність між такими блоками на 247 туристів (196 у серпні та 443 у вересні), при тому, що загальна кількість туристів у вказаних місяцях становила, відповідно 1535 та 1005 осіб

Ще одним підтвердженням недостовірності інформації про відвідування ТІЦ є, те, що загальна тенденція зміни кількості туристів у досліджуваному періоді не співпадає з тенденцією обсягу туристичних послуг, спожитих туристами, які відвідали місто, розрахованих відповідно до Методики розрахунку обсягів туристичної діяльності, затвердженої спільним наказом Державної туристичної адміністрації України та Державного комітету статистики України від 12.11.2003 року №142/394. [2]

Так, обсяг туристичних послуг у 2014 році склав 686,0 млн. грн., що на 82,8 млн. грн. більше, ніж у 2013 році, у 2015 році – 824,0 млн. грн., що на 138,0 млн. грн. більше та у 2016 році - 870,4 млн. грн., що на 46,4 млн. грн. більше попереднього року.

Діаграма _____

Дані щодо динаміки зміни кількості туристів, що відвідали Туристично-інформаційний центр та спожитих туристами обсягів спожитих послуг протягом 2014-2016 років

Як бачимо з Діаграми 2 у 2016 році у порівнянні з 2015 кількість туристів (згідно інформації ТЩ) збільшилась на 37,1 %, в той час, як обсяг спожитих туристичних послуг збільшився тільки на 4,7 відсотка.

Також, на прохання аудиторів пред'явити анкети на підставі яких узагальнюються звіти про відвідування туристами центру надано було заповнені анкети у яких відсутні дані про час їх заповнення, що унеможливило їх ідентифікацію за часом.

Слід відмітити, що фахівцями ТЩ активно здійснюються заходи з популяризації туристичного потенціалу міста через соціальні мережі (facebook). Діюча сторінка ТЩ у соцмережі Facebook регулярно наповнюється інформацією щодо заходів, що будуть відбуватися в місті, туристичними новинами, оголошеннями, фотографіями. Також на сторінці зазначена адреса ТЩу та посилання на сторінку сайту Чернівецької міської ради, розділ «інформація для туристів», для зручного переходу. При цьому, інформація подається як українською так і англійською мовами.

Отже, дублювання функцій підрозділів міської ради в частині розвитку галузі туризму міста Чернівці, недостатній контроль за функціонуванням туристично-інформаційного центру, недостовірність даних про шляхи розповсюдження інформації про туристичну привабливість Чернівців та уподобання туристів призводить до неможливості визначення чітких пріоритетів розвитку туристичної галузі міста.

ГІПОТЕЗА 4. Недоліки у формуванні бази туристичної інфраструктури, зокрема відсутність повного переліку закладів тимчасового проживання (ночівлі), не дозволяє розробити єдиний підхід та скоординувати свої дії з органами ДФС для стягнення туристичного збору з усіх суб'єктів оподаткування, що здійснюють відповідну діяльність.

Одним із податків, який покликаний розвивати вітчизняний туризм та зміцнювати місцеві бюджети є туристичний збір.

Відповідно до ст. 268.1 Податкового кодексу України туристичний збір – це місцевий збір, кошти від якого зараховуються до місцевого бюджету. [18]

Рішенням сесії Чернівецької міської ради №18 від 25.01.2011 року затверджено Положення про туристичний збір, згідно з яким ставку туристичного збору встановлено в розмірі 1 відсоток від вартості отриманих платником послуг за весь період проживання за вирахуванням податку на додану вартість. [19]

Платниками збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію адміністративно – територіальної одиниці на якій діє рішення, про встановлення туристичного збору .

Справляння туристичного збору здійснюють податкові агенти:

- адміністрації готелів, кемпінгів, мотелів, заклади готельного типу, санаторно-курортні заклади;
- квартирно-посередницькі організації, які направляють неорганізованих осіб на поселення у будинки (квартири) фізичних осіб;
- юридичні особи або фізичні особи-підприємці, які уповноважені місцевою радою справляти збір на умовах договору.

Органи ДФС відповідно до ст. 19¹.1.1. Податкового Кодексу здійснюють адміністрування податків, зборів, платежів, у тому числі проводять відповідно до законодавства перевірки та звірки платників податків. А також, відповідно до ст. 19¹.1.2. контролюють своєчасність подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасність, достовірність, повноту нарахування та сплати податків, зборів, платежів.

Згідно інформації фінансового управління Чернівецької міської ради протягом 2014-2016 років та 11 місяців 2017 року до Чернівецького міського бюджету надійшло 694,3 тис. грн. туристичного збору, з яких у 2014 році – 125,3 тис. грн., у 2015 році - 130,0 тис. грн., у 2016 році - 186,8 тис. грн. та протягом 11 місяців 2017 року - 252,1 тис. гривень. [20]

Сплату туристичного збору у досліджуваному періоді здійснювали 36 закладів тимчасового проживання (ночівлі), загальним номерним фондом 1134 номери та кількістю ліжко-місць що дорівнює 2133 одиницям.

Проте, в ході аудиту встановлено, що сплату туристичного збору здійснювали не всі податкові агенти, які повинні були його сплачувати.

Так, аналізом мережі Інтернет про надання послуг з проживання на території м.Чернівці встановлено, що у 2017 році туристичний збір не сплачували **31** суб'єкт господарювання. (Дані щодо суб'єктів господарювання, які не сплачували туристичний збір у додатку №3 до звіту)

Слід зазначити, що Виконавчим комітетом Чернівецької міської ради, з ініціативи відділу туризму, листом від 06.12.2017 року №01/01-20/3136 направлено на адресу Чернівецької ОДПІ ГУ ДФС у Чернівецькій області перелік, який складався із **25** суб'єктів господарювання, які надають послуги з тимчасового проживання (ночівлі), із загальним номерним фондом 85 номерів та кількістю ліжко-місць що дорівнює 337 одиницям та не сплачують туристичний збір. На час завершення аудиту інформація про реагування ОДПІ ГУ ДФС у Чернівецькій області на вказаний лист відсутня.

Одним із зовнішніх факторів, що негативно впливає на недоотримання міським бюджетом туристичного збору є відсутність обов'язковості сертифікації, що не дає змогу визначити фактичну кількість номерного фонду, та провести загальний контроль діяльності, відповідних установ.

Також, на надходження туристичного збору негативно впливає відсутність систематизованої, постійно діючої та поновлювальної бази даних туристичної сфери діяльності, створення якої відповідно до положення про відділ туризму Чернівецької міської ради є однією з функцій даного відділу.

Питання формування інформаційної бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу регіону в науковій літературі практично не висвітлені.

Це може бути представлення інвестиційного і рекреаційного паспортів регіону, який представлятиме свій потенціал та допоможе здійснювати просування інвестиційної привабливості у рекреаційно-туристичні можливості на територіях регіону.

Ключове призначення паспортів – поширення інформації про рекреаційно-туристичний потенціал регіону. [21, с.46]

Тобто, інформаційна база даних рекреаційно-туристичного потенціалу (паспорт) є важливим інформаційним ресурсом і може використовуватись з метою стимулювання залучення інвестицій, економічного розвитку регіону.

Враховуючи наведене вище, проведено орієнтовний розрахунок розмірів туристичного збору недоотриманого Чернівецьким міським бюджетом. Враховуючи змінність кількості місць проживання та кількості ліжко-місць, при обрахунку зроблено припущення, що половина ліжкового фонду місць проживання, які не сплачували туристичний збір, не працювала у 2014-2016 роках. При проведенні розрахунку встановлено, що орієнтовна сума недоотримання становить **85,3** тис. гривень.

Таблиця 1. Розрахунок суми туристичного збору недоотриманого Чернівецьким міським бюджетом протягом 2014-2016 років та 11 місяців 2017 року

№	Рік	Фактична сума сплаченого туристичного збору (грн.)	Фактична кількість ліжко-місць(в закладах що сплачують ТЗ)	Сума туристичного збору на 1ліжко - місце (грн.)	Фактична кількість ліжко-місць(в закладах що не сплачують ТЗ)	Розрахункова сума несплаченого ТЗ (грн.)
1	2014	125295,79	2133	58,74	192	11278,38

2	2015	129991,99	2133	60,94	192	11701,11
3	2016	186847,73	2133	87,60	192	16818,92
4	11 міс 2017	252135,24	2133	118,21	385	45509,64
Разом						85308,06

При цьому, на сайті міської ради у розділі «інформація для туристів» наведено перелік готелів, та інших місць тимчасового проживання (ночівлі). Аналізом вказаного переліку встановлено, що до нього включено 3 суб'єкти господарювання, які не сплачують туристичний збір.

Отже, внаслідок не приділення достатньої уваги з боку відділу туризму міської ради питанню ведення та своєчасного наповнення бази туристичної інфраструктури та невиконання в повній мірі органами ДФС покладених на них функцій щодо адміністрування податків, зборів та платежів, міським бюджетом протягом 2014-2016 років та 11 місяців 2017 року недоотримано орієнтовно 85,3 тис. грн. надходжень туристичного збору.

ВИСНОВКИ

Протягом досліджуваного періоду показники витрат стовідсотково не було виконано у жодному році. Найближче до ста відсотків показник витрат було виконано у 2015 році, який склав 94,4 відсотка.

Заплановані показники продукту, згідно інформації відображеної у звітах про виконання паспортів бюджетних програм у 2015 році виконано на 100 відсотків та у 2016 році на 82,6 відсотка.

Показники ефективності протягом 2015-2016 років недовиконувались на 8,2 та 2,0 відсотка відповідно. Проте, враховуючи, що за показник ефективності обрано витрати на проведення одного заходу – зазначене недосягнення стовідсоткового рівня є позитивним. Однак, враховуючи тенденцію його росту до 100 відсотків зазначеному показнику необхідно приділити увагу, оскільки можливе перевищення запланованих витрат на один захід, та при умові сталої суми асигнувань відповідне недовиконання кількісних показників.

Аналізом виконання показників якості відображених у звітах про виконання бюджетних програм встановлено, що у 2015 році показник «Темп зростання витрат на 1 захід порівняно з попереднім роком (%)» виконано на 91,8 відсотка. Проте, у 2016 році, незважаючи на уточнення вказаного показника в сторону збільшення з 101,0 до 398,4 відсотка, перевиконання склало 28,3 відсотка.

В ході проведення аудиту встановлено ряд причин, що перешкождали підвищенню ефективності виконання програми розвитку туризму, а саме.

По-перше, затвердження регіональних програм, які не мають чітко визначених в програмі обґрунтованих кількісних даних щодо проблем, на розв'язання яких вона спрямована, показників продукту, ефективності, якості та звітування про виконання програми з наведенням аналізу даних на початок дії програми і досягнутих змін (ефекту від виконання заходів програми).

Так, у програмах розвитку туризму м.Чернівці всупереч Методичним рекомендаціям, затвердженим наказом Мінекономіки, відсутній розділ «Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма», тобто не визначено проблему, яка є основою для формулювання мети та всіх інших розділів програми.

В програмі відсутні результативні (кількісні та якісні) показники її виконання, на підставі яких здійснюється оцінка ефективності використання коштів місцевих бюджетів на виконання програми, аналіз досягнутих результатів та витрат, відстеження динаміки процесів та оцінки кількісних змін.

Також, незважаючи на те, що у програмі передбачено чіткі заходи з її реалізації, в Програмі відсутня інформація щодо очікуваного результату від виконання кожного заходу, що унеможлиблює оцінку ефективності його проведення.

По-друге, недостатня робота в окремих напрямках виконання програми.

В ході аудиту встановлено недостатню роботу в частині рекламування безкоштовних щотижневих недільних екскурсій (відсутнє оголошення на сайті міської ради, в тому числі і в розділі «інформація для туристів»), ефективного використання сенсорних туристично-інформаційних кіосків (боксів), які на даний час фактично не використовуються та розповсюдження відеопродукції у мережі Інтернет, яка виготовлена за кошти міського бюджету націлена на рекламу туристичного потенціалу міста та недоступна для вільного перегляду.

Перераховане вище не розкриває туристам, що відвідують (планують відвідати) м. Чернівці, в повній мірі туристичний потенціал міста.

Крім цього, не проводиться аналіз виконання програми в частині виконання заходів, які фінансуються інвесторами та за рахунок коштів передбачених в кошторисах виконавців.

По-третє, дублювання функцій підрозділів міської ради в частині розвитку галузі туризму міста Чернівці, недостатній контроль за функціонуванням туристично-інформаційного центру, недостовірність даних про результати анкетування туристів.

Так, згідно відповідних Положень, до завдань як відділу економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради, так і до

завдань відділу туризму міської ради відноситься створення сприятливих організаційних умов для розвитку внутрішнього, міжнародного та іноземного туризму, удосконалення екскурсійної діяльності в місті, розвитку туристичної інфраструктури та покращення фахового рівня працівників туристичної галузі, підвищення іміджу міста на туристичному ринку України. Також до функцій відділу економічного розвитку громади віднесено організацію, проведення семінарів, конференцій, тренінгів, конкурсів та інших організаційних заходів, спрямованих на підвищення знань, обміну досвідом роботи в напрямках розвитку туризму та організація і удосконалення роботи Туристично-інформаційного Центру міської ради. При цьому, аналогічні заходи також проводяться відділом туризму, та відповідно до Положення здійснюється координація Туристично-інформаційного центру.

При цьому, аналізом інформації (зведених анкет), що надається ТІЦ, встановлено недостовірність даних що подаються.

Наприклад, враховуючи тільки повну ідентичність послідовно розташованих рядків, можна стверджувати про не проведення анкетування щонайменше **півтори тисячі** туристів протягом травня-грудня 2016 року та **більше трьох з половиною тисяч** туристів протягом січня-вересня 2017 року, що складає відповідно **16,8** та **37,6** відсотка загальної кількості проанкетованих туристів у відповідних роках. При цьому, не враховано випадки, коли, повністю співпадають цілі блоки даних крім крайньої правої колонки «кількість туристів».

По-четверте, недоотримання коштів туристичного збору.

Аналізом суб'єктів господарювання, які повинні сплачувати туристичний збір встановлено, що у досліджуваному періоді туристичний збір сплачували 36 готелів, та інших місць тимчасового проживання (ночівлі), а 31 суб'єкт не сплачував вказаного збору.

При цьому, перелік 25 суб'єктів господарювання, які не сплачують туристичний збір, виконавчий комітет направив на адресу ДФС в Чернівецькій області.

Всього, внаслідок несплати туристичного збору, міським бюджетом орієнтовно недоотримано 85,3 тис. грн. надходжень.

Також зазначимо, що на сайті Чернівецької міської ради розміщено перелік готелів, та інших місць тимчасового проживання (ночівлі) серед яких вказано 3, що не сплачують туристичний збір.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

З метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів виділених на реалізацію програми розвитку туризму м.Чернівці, Чернівецькій міській раді рекомендується:

1. Внести зміни до програми розвитку туризму на 2017-2020 роки в частині визначення проблеми на розв'язання якої спрямована програма та на підставі якої сформулювати всі інші розділи програми. Визначити результативні показники виконання програми, звітування про результати виконання програми проводити із зазначенням даних на початок дії програми та змін на звітну дату. По заходах програми розробити очікувані результати від їх виконання.

2. Розмістити оголошення про щотижневі безкоштовні недільні екскурсії на сайті Чернівецької міської ради, в тому числі у розділі «інформація для туристів».

3. Розмістити відеопродукцію, яка виготовлено за кошти міського бюджету та рекламує туристичну привабливість міста на загальнодоступних ресурсах мережі Інтернет.

4. Розглянути можливість усунення дублювання функцій між підрозділами міської ради або визначити чіткі терміни обміну інформацією та посилити контроль за виконанням функцій працівниками туристично-інформаційного центру.

5. За результатами року детально проаналізувати мережу суб'єктів господарювання, які надають послуги з проживання та опрацьовану інформацію надати органам ДФС в Чернівецькій області. Забезпечити ведення та актуалізацію бази туристичної діяльності м.Чернівці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Інформація відділу туризму Чернівецької міської ради.
2. Спільний наказ Державної туристичної адміністрації України та Державного комітету статистики України від 12.11.2003 року №142/394 «Про затвердження Методики розрахунку обсягів туристичної діяльності».
3. Рішенням сесії Чернівецької міської ради VI скликання від 28.03.2013 року №793.
4. Рішення сесії Чернівецької міської ради VII скликання від 12.01.2017 року №531.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
6. Закон України «Про туризм».
7. Наказ Міністерства економіки України від 04.12.2006р. N 367 «Про затвердження Методичних рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання».
8. Рішення VI сесії V скликання від 03.08.2006 року №80-6/06 «Про затвердження порядку формування, фінансування та моніторингу виконання регіональних (комплексних) програм».
9. Інформація зібрана в ході аудиту у відділі бухгалтерського обліку та звітності Чернівецької міської ради.
10. Рішення II сесії VII скликання Чернівецької міської ради від 24.12.2015 №55.
11. <http://chernivtsy.eu>
12. Договір про співробітництво (партнерство) між Чернівецькою міською радою та Громадською організацією «Бізнес-центр» від 18.12.2012 року №4347-юр.
13. Інформація Г.О. «Бізнес-центр».
14. Положення про відділу туризму Чернівецької міської ради.
15. Положення про відділ економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради.
16. Штатні розписи відділу туризму Чернівецької міської ради та відділу економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради.
17. Інформація Туристично-інформаційного центру відділу економічного розвитку громади при виконавчому комітеті Чернівецької міської ради.
18. Податковий кодекс України
19. Рішення сесії Чернівецької міської ради №18 від 25.01.2011 року.
20. Інформація фінансового управління Чернівецької міської ради.
21. Горин Г.В. Шлях активізації рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону через формування інформаційних баз даних // Економічні науки, серія «Регіональна економіка». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – 2016. – Вип. 13(49). Ч.2.- С. 46-49.

**Протокол
узгодження проекту звіту**

Симінович Г.В. - начальник відділу контролю в органах влади, оборони,
правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління західного
офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

(посадова особа органу ДКРС, що приймав участь в державному фінансовому аудиті)

та

Середюк В.Б. – заступник Чернівецького міського голови з питань діяльності
виконавчих органів міської ради

(посадова особа розпорядника бюджетних коштів (виконавця бюджетної програми))

розглянули та обговорили проект звіту за темою:

„Державний фінансовий аудит виконання програми розвитку туризму в
м. Чернівцях за період з 01.01.2014 по 30.09.2017 року”

(найменування теми державного фінансового аудиту)

Начальник відділу контролю в
органах влади, оборони,
правоохоронних органах та за
місцевими бюджетами
Управління західного офісу
Держаудитслужби в
Чернівецькій області

посада працівника органу ДКРС-

Симінович Г.В.

(ініціали, прізвище)

„18” грудня 2017 року

(підпис)

Заступник Чернівецького міського
голови з питань діяльності
виконавчих органів міської ради

посада працівника розпорядника бюджетних коштів
(виконавця)

Середюк В.Б.

(ініціали, прізвище)

„18” грудня 2017 року

(підпис)

До протоколу погодження
звіту про аудиторське дослідження (інформації про участь в державному фінансовому аудиті)

№ з/п	Положення проекту аудиторського звіту, з якими не погоджується розпорядник бюджетних коштів (відповідальний виконавець бюджетної програми)	Обґрунтування незгоди представника розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми)	Враховання (невраховання) дослідницькою групою контрольно-ревізійного управління пропозицій представника розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми) (з відповідним обґрунтуванням)
1	2	3	4

Заступник Чернівецького міського голови
з питань діяльності виконавчих органів міської ради

В. Б. Середюк